

موقف ترکیه در رابطه به شمولیت سویدن در سازمان ناتو

تجاوز فدراسیون روسیه به کشور همسایه ای به مراتب کوچکتر و ضعیف تر از خودش، اوکراین که در فبروری سال 2022 آغاز شد، جان دهها هزار سرباز هر دو طرف جنگ را و همچنان دهها هزار فرد ملکی بیگناه اوکراین به شمول زنان و کودکان را گرفت. تاثیر این جنگ که دهها هزار پدر و مادر را در سوگ فرزندان نشانده و دهها هزار زن و مرد را در ماتم همسران شان سوگوار ساخته و هزارها طفل اوکراینی را بی پدر و مادر ساخته و ملیونها اوکراینی را مجبور به ترک وطن شان نمود است. در محدوده این دوکشوری روسیه و اوکراین باقی نمانده است. بلکه بیشتر کشورهای جهان از اثرات زیان بار آن متاثر گردیده است. تاثیرات این جنگ خانمانسوز و ماجراجویانه که هدف آن چیزی جز توسعه طلبی به امید احیای امپراطوری اتحاد شوروی بعد از جنگ جهانی دوم نمی باشد. در کشورهای عضو اتحادیه اروپا که نزدیکترین کشورها به اوکراین و فدراتیف روسیه هستند، نگرانی عمیقی را بوجود آورد. نگرانی از سیاست های ماجراجویانه آقای پوتین در حالیکه سبب تشویش همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا گردیده است تشویش رهبران بعضی از کشورهای اروپایی را به سرحدی رسانید، که آنها سیاست عنعنوی شان را کنار گذاشتند. مثلا بنابر همین تجاوز آشکار بر یک کشور مستقل و عضو سازمان ملل متحد بود که رهبران و مردم کشورهای سویدن و فنلند که همواره از تقابل نظامی با کشورهای دیگر و عضویت در سازمانها و بلاک های نظامی خودداری کرده بودند، وادار ساخته شدند سیاست بیطرفی عنعنوی شانرا ترک نموده، علاقمندی شانرا به پیوستن به ناتو نشان داده و رسماً تقاضای عضویت به این سازمان را بنمایند.

طوریکه گفته آمدیم، تجاوز آشکار و ادامه تحمیل یک جنگ دهشتناک که تحت نام عملیات خاص آغاز گردید و با بی رحمی زاید الوصفی از جانب نیروهای نظامی روسیه به پیش برده میشود، سبب شد دوکشور کوچک اروپای شمالی مجبور به پیوستن به یک بلاک نظامی شوند. حالا ببینیم چرا آقای اردگان که به تقاضای فنلند، جهت پیوستن به ناتو پاسخ مثبت داد ولی پذیرش سویدن به ناتو را دچار چالش کرده است.

در حقیقت علت اساسی مخالفت آقای اردگان با سویدن ازجای دیگری و علت دیگری آب میخورد. کشور سویدن یکی از کشورهای است که بنابر ظلم و تعدی که علیه اقلیتهای "کردی" یعنی مردمانی که خود را از تبار "کرد" میدانند، از چهار کشور مختلف بیرحمانه روا داشته و جریان دارد، به داعیه برحق کردها توجه داشته و از اعضای دو حزب کارگران کردستان که یک حزب پیرو اندیشه مارکسیزم بوده و توسط عبدالله اوچولان در 1978 تشکیل گردید و حزب واحد دفاع مردم، حمایت کرده، به آنها پناهنده گی سیاسی داده و از مساعدتهای لازم برای آنها در چوکات قوانین داخلی خویش و درروشنی احکام و قوانین بین المللی ابا نورزیده است) دراینجا از سرنوشت نهایت اندوهبار عبدالله اوچولان این مرد مبارزو اینکه کشورهای زیادی از دنیا با وصف ادعای حمایت از حقوق بشر و حقوق مردم کردستان از حمایت وی شانه خالی نموده و بالاخره سازمان استخباراتی ترکیه وی را در سرزمین و کشور دیگری یعنی کینیا گرفتار نموده و به زندان انفرادی در جزیره امرالی در بحیره مرمره انتقال داد بحث نمی کنیم). این روش انسانی و کمک به یک اقلیت تحت ظلم و ستم بعوض اینکه موجب تقدیر قرار گیرد، کشورهای مانند ترکیه، ایران، عراق و سوریه را که بیشتر حقوق و آزادیهای اقلیتهای کرد را ظالمانه نقض میکردند و هنوز هم که هنوز است نقض مینمایند، ناراحت ساخت (البته در این مقاله صرف برآنچه به ترکیه مربوط میگردد مکث مینمایم) از آنجائیکه بیشترین تعداد کردها در ترکیه بسر میبرند و نسبت به کردهای که در کشورهای دیگر زنده گی مینمایند منسجم تر بوده و مبارزات شانرا به شیوه موثر تروحتی بطور مسلحانه به پیش میبردند، که اکنون بشکل کمرنگتر آن هم به پیش میبرند، حکومتهای ترکیه از کشورهای که از کردها حمایت نموده و یا با آنها همدردی نشان میدادند، دل خوشی نداشتند. واما بعد از به قدرت رسیدن آقای اردگان که بیشتر به شیوه غیر دموکراتیک حکمرانی مینماید، از یکطرف فشار بر کردها بیشتر شد و از طرف دیگر خصومت حکومت ترکیه با سویدن افزونی یافت. مجبورت پیوستن سویدن به ناتو، نه تنها این کشور را خلاف آرزو مجبوره این تصمیم ساخت، بلکه با آغاز درخواست شمولیت سویدن به ناتو افتاب طالع کردها در سویدن نیز نزول کرد. این کشور نه تنها حمایت جدی از کردها و مبارزات شان را پایان داد، بلکه یکی از اعضای حزب کارگران کردستان را تحت عنوان اینکه یک تاجر کردی را با تهدید سلاح وادار به کمک به حزب کارگران کردستان نموده است، محکوم به زندان نمود. کردها مدعی اند که این تصمیم محکمه دلایل سیاسی داشته و هدف از آن خوشنود نمودن حکومت ترکیه است، تا آنکشور به مخالفت خویش به شمول سویدن در ناتوپایان بخشیده و به شمول رای مثبت دهد. حکومت سویدن بر علاوه دفترویک سارنوال خاصی را برای مبارزه علیه آنانی که بخواهند به فعالیتهای مسلحانه علیه کدام کشوری پردازند، که بیشتر هدف تحت نظر گرفتن فعالیتهای مسلحانه کردهای مهاجدر سویدن علیه ترکیه میباشد، ایجاد نموده است. همین تعهدات کشور سویدن سبب شد که حکومت آقای اردگان به شمولیت سویدن در سازمان ناتو نظر موافق ابراز داشته و قرار اطلاع از منابع مختلف ترکی و اروپائی، کمیته روابط خارجی پارلمان به شمول سویدن در ناتو رای مثبت داده است. با توجه به نرمش موضع مقامات ترکی در این زمینه تصور میشود، که جلسه عمومی پارلمان با وصف ناراحتی عده از اعضای پارلمان که مسلمانان راستگرا و محافظه کارتر بوده و از ترسیم کاریکاتور حضرت محمد توسط یک ارتیست سویدنی، دریکی از روزنامه های سویدن دل خوشی ندارند، رای مثبت بدهد.

برعلاوه گرفتن امتیازات از سویدن، ترکیه همچنان موافقت امریکا را برای فروش طیارهای اف-16 که امریکا به ترکیه که فروش آنرا بنابر دلایل متعددی معطل قرار داده بود، بدست آورد. این تغییر موضع ترکیه، باوصف داشتن مناسبات دوستانه و نزدیک با حکومت روسیه دشمن امریکا و موضعگیری سیاسی موافق و همسوئی با ایران دشمن قسم خورده امریکا در رابطه به غزه، نشان داد که آقای اردگان منافع ملی کشورش را بالاتر از ناراحتی احتمالی روسیه و ایران دانسته و بخاطر حفظ منافع ملی کشورش به شمول سویدن به ناتو همنوائی نشان داده امریکا را، را ضی نگهداشته و وفاداری خویش را به هم قطارانش در ناتو نیز به نمایش گذاشت. همچنان کشور سویدن که سالانه صدها میلیون دالر را از طریق فراهم نمودن کمک های بشری بصورت مستقیم و هم از طریق ملل متحد و ارگانهای اختصاصی آن به کشورها و مردم نیازمند مساعدت نموده و در قطار اول کشورهای است که در جهت حقوق بشر و یک دنیای عادلانه تر مبارزه مینماید، بخاطر منافع ملی و برای تامین امنیت مردم و کشورش مجبور گردیده است، برخلاف نیات قلبی اش حمایت خود از مبارزات آزادیخواهانه و عادلانه مردم کردستان است، حمایت خود را کمرنگ ساخته و حتی خاتمه دهد. این تصمیم آقای اردگان و حکومت سویدن برخلاف تصامیم و قضاوئهای رهبران و به اصطلاح آگاهان سیاسی کشورهای دیگری است که صرف بخاطر نشان دادن خصومت به امریکا و غرب آگاهانه و غیر آگاهانه به حق و یا ناحق تا سرحد قربانی نمودن منافع کشورهای خود به پیش رفته از دیکتاتوران و سیاست های غیر انسانی رهبرانی را که مخالف امریکا و غرب هستند، با بی توجهی کامل به پرنسیبهای قبول شده در روابط بین الملل و اهمیت ندادن به منافع ملی کشورهای شان دفاع نمایند.

کشور دیگری که پیوسته ولی بدون موفقیت در راه شمولیت سویدن به ناتو سنگ اندازی مینماید، کشور هنگری است. این کشور بعد از به قدرت رسیدن حزب راست گرا و افراطی تحت رهبری پیتر اوربان که بدون تردید میتوان وی را یک دیکتاتور متعصب، ضد مهاجر بخصوص مخالف جدی مهاجرین کشورهای اسلامی به حساب آورد، بخاطر خوشنودی آقای پوتین پیوسته بهانه یا موانعی را در جهت پیوستن سویدن به ناتو پیشکش و ایجاد مینماید. آقای اوربان و حزبش که بنابر نقض حقوق و آزادی های اساسی شهروندان هنگری، مبالغه وسیعی از منابع مالی که اتحادیه اروپا بایستی در دسترس هنگری قرار میداد، ازدست داده است، تلاش دارد تا با استفاده حق رای خویش در مورد شمولیت سویدن به سازمان ناتو و جوه یادشده را بدست آورند. هنگری طور غیرمستقیم تهدید نموده است اگر جوه متذکره در اختیار هنگری گذاشته نشود، این کشور شمولیت سویدن به ناتو را به مشکل مواجه خواهد ساخت (مطابق اصول قبول شده در سازمان ناتو باید هیچ یک از اعضا به شمول عضو جدید مخالفت نداشته باشد). ولی آگاهان سیاسی به این عقیده اند، که آقای اوربان و حکومتش در موقعیتی قرار ندارند که این تهدید شانرا عملی سازند. این دانشمندان به این مساله معتقد اند که بعد رای مثبت پارلمان ترکیه به شمول سویدن در ناتو، هنگری مجبور خواهد شد، به شمول سویدن، شاید با به تاخیر انداختن پروسه برای مدت محدودی رای مثبت دهد.